

Opinia Asociației Promo-LEX privind proiectul de Lege pentru aprobarea Strategiei de asigurare a independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021- 2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia

Nr. 129 din 29 august 2020

*Expediat prin poștă electronică la adresa
strategie@justice.gov.md*

Domnului Radu Foltea, secretar de stat Ministerul Justiției

Copie: Domnului Pavel VOICU, Ministrul Afacerilor Interne

**Domnului Sergiu PAIU, Șeful Inspectoratului General al
Poliției**

Stimat domn Secretar de Stat,

Asociația Promo-LEX, în temeiul Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului Parlamentului aprobat prin Legea nr. 7979-XIII din 2 aprilie 1996, își manifestă interesul față de participarea la procesul de consultare publică a proiectului de Lege pentru aprobarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021- 2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia[1].

Respectiv, Asociația Promo-LEX, în calitate de parte interesată, se adresează Ministerului Justiției cu solicitarea de a fi examinate constatările, concluziile și recomandările Asociației vizavi de proiectul înaintat pentru consultare publică, din cadrul prezentei Opinii. Menționăm că Asociația Promo-LEX monitorizează începând cu anul 2018 implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției (SDP) 2016-2020 și a Matricea de Politici pentru implementarea Programului de Suport bugetar pentru reforma poliției. În acest context prezintăm constatările și recomandările cu privire la proiectul Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021- 2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia din perspectiva implementării SDP.

CONSTATĂRI ȘI RECOMANDĂRI:

În cadrul Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021- 2024, sunt câteva activități care implică poliția și subdiviziunile sale:

- La pct. 3.1.2, în cadrul obiectivului de reorganizare a sistemului procuraturii este prevăzută acțiunea privind efectuarea studiului privind dislocarea procuraturilor în scopul consolidării capacităților instituționale și utilizării eficiente a resurselor disponibile și **analiza oportunității optimizării subdiviziunilor ofițerilor de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție potrivit hărții dislocării procuraturilor și instanțelor judecătorești**. *Deși în această activitate urmează a fi implicat Ministerul Afacerilor Interne, considerăm că la elaborarea acestui studiu este necesar a fi implicați și reprezentanții IGP și în special al organului de urmărire penală al IGP, aceștia fiind în mod direct influențați de o eventuală optimizare.*

În mod suplimentar, în vederea asigurării continuității și

durabilității reformelor desfășurate dar și a resurselor utilizate, considerăm necesar și relevant luarea în considerare:

- A faptului renovării și modernizării sediilor unor Inspectorate de Poliție (Criuleni și Telenești), dar și renovării cu suportul Uniunii Europene a 9 izolatoare de detenție provizorie (Edineț, Râșcani, Sângerei, Orhei, Ungheni, Hâncești, Căușeni, Cimișlia, Cahul), care la fel funcționează în sistem regionalizat[2].
- De asemenea, potrivit pct. 2.1.1 din Planul de acțiuni privind implementarea SDP, până la finele anului 2020 urmează a fi create condiții suplimentare pentru desfășurarea procedurilor în cadrul urmăririi penale în conformitate cu prevederile legale. Direcția Generală Urmărire Penală la finele anului 2019 era în proces de elaborare a cerințelor minime obligatorii pentru camerele de audiere, de prezentare spre recunoaștere a persoanei și de întrevvedere confidențială între persoanele bănuite și apărător din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției.[3]
- Totodată, menționăm că sub-acțiunea 2.2.1 din planul de acțiuni pentru implementarea SDP „Stabilirea rolului, locului și atribuțiilor subdiviziunilor de urmărire penală din cadrul Poliției în contextul reformei sectorului judiciar” nu a fost realizată. Motivul nerealizării ține de constatarea grupului de lucru inter-instituțional instituit, precum că acțiunea propusă este derivată dintr-o activitate a Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016. O altă explicație invocată ține de faptul că realizarea ei este posibilă doar după o activitate desfășurată în acest sens la nivel interministerial, în conformitate cu Strategia de reformă a sectorului justiției.[4] Astfel, este necesară includerea acestei activități în noua strategie a sectorului justiției și asigurarea implementării acesteia la o etapă premergătoare celei de

desfășurare a studiului privind optimizarea organelor de urmărire penală.

- La pct. 3.2.7 în cadrul obiectivului de asigurare a ordinii și securității în cadrul instanțelor judecătorești sunt prevăzute acțiunile privind **organizarea și consolidarea capacităților poliției judecătorești** dar și asigurarea instanțelor judecătorești cu necesarul de personal al poliției judecătorești. În mod similar menționăm că deși în această activitate urmează a fi implicat Ministerul Afacerilor Interne, considerăm că la elaborarea acestui studiu este necesar a fi implicați și reprezentanții IGP, or până la moment atribuțiile de aducere silită sunt exercitate de ofițerii de sector din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale poliției.

Menționăm că în cadrul monitorizării civice a reformei poliției, Promo-LEX a constatat că atribuția de aducere silită a persoanelor este considerată de către IGP dar și de către ofițerii de sector, drept o sarcină nespecifică funcției unui ofițer de sector[5]. Totodată, potrivit IGP atribuțiile privind aducerea silită urmau să fie preluate de Ministerul Justiției conform Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016.

Inclusiv din cauza păstrării acestei atribuții nespecifice funcției de ofițer de sector, Promo-LEX a calificat subacțiunea 4.1.3. privind stabilirea clară a competențelor ofițerilor de sector drept realizată parțial[6]. Mai mult decât atât, din cauza ocupării timpului ofițerilor de sector cu aducerile silite, este pusă în pericol implementarea concepției privind activitatea polițienească comunitară. Subliniem că această concepție a fost aprobată în anul 2018[7], care a fost și este obiectul eforturilor desfășurate de IGP, cu suportul partenerilor și donatorilor. Astfel, considerăm imperios necesar, identificarea soluțiilor privind asigurarea exercitării atribuției de aducere silită de către

autoritatea competentă, eventual de către poliția judecătorească, dar fără ca exercitarea acestei atribuții improprie să fie pusă pe seama ofițerilor de sector.

Pe lângă problemele semnalate supra, în procesul de monitorizare a fost constatată încă o problemă ce necesită soluționare cu concursul Ministerului Justiției. Aceasta ține de modificarea cadrului legal privind activitatea specială de investigații. Potrivit IGP și MAI, încă la 31.07.2017 un proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995, Codul de procedură penală al Republicii Moldova, Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații), elaborat de un grup de lucru interministerial, a fost înaintat de Ministerul Justiției pentru consultări publice. Fără a fi recepționat un răspuns, la 27 iunie 2019, Ministerul Afacerilor Interne a adresat în mod repetat, Ministerului Justiției o solicitare de examinare a unor amendamente și inițierea procesului de adoptare a acestora. Amendamentele propuse vizează modificări inclusive la Codul de Procedură Penală și Legea nr. 59/2012 privind activitatea special de investigații. Potrivit autorilor, amendamentele propuse urmăresc anticiparea eventualelor impedimente pentru urmărirea și atragerea la răspundere penală a făptuitorilor; concentrarea eforturilor organelor de urmărire penală în vederea investigării infracțiunilor cu grad de pericol social sporit; evitarea neconstituționalității unor norme. La fel e urmărită, asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale prin instituirea unor garanții suplimentare; înlăturarea unor lacune existente în legislație; precum și alte obiective cu scopul armonizării legislație. Totuși, pe parcursul anului 2019, modificările propuse prin respectivul proiect de lege nu au fost aprobate. Din acest motiv, deși întârzierea nu este imputabilă instituțiilor implementatoare (adică MAI și IGP), Promo-LEX apreciază deja doi ani la rând, sub-acțiunea 2.2.3 din SDP, privind adaptarea cadrului legal privind activitatea specială de investigații la standardele

comunitare, drept nerealizată.[\[8\]](#)

Fără a afirma că este o problemă de sistem și ține neapărat de implementarea unei strategii în sectorul justiției, considerăm că tergiversarea promovării sau omisiunea avizării unui proiect de lege care vine să îmbunătățească activitatea poliției, afectează imaginea justiției și necesită o examinare aparte. Totodată, în cazul în care se constată că problema respectivă nu este un caz singular, propunem examinarea oportunității includerii unei acțiuni în cadrul Strategiei, care să soluționeze eficient inclusiv acest aspect de colaborare inter-instituțională.

Pavel Postica,
Directorul Programului Monitorizare Procese Democratice
Asociația Promo-LEX

[\[1\] Proiectul Strategiei](#) pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2021-2024

[\[2\] Raportul](#) nr. 3 privind monitorizarea civică a Reformei Poliției, pg. 47-51

[\[3\] Ibidem](#) pg. 42

[\[4\] Ibidem](#) pg. 47

[\[5\] Raportul nr. 2](#) privind monitorizarea civică a Reformei Poliției, pg. 17-20

[\[6\] Raportul](#) nr. 3 privind monitorizarea civică a Reformei Poliției, pg. 64-65

[\[7\] Hotărârea](#) Guvernului nr. 100 din 30.01.2018 pentru aprobarea Concepției și a Planului de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară

[\[8\] Raportul](#) nr. 3 privind monitorizarea civică a Reformei

Politiiei, pg. 46